

ספריית שער-ציון בית אריאלה

ברוכים הבאים,

תולדות הספרייה

הספרייה נוסדה ביפו בשנת 1886 בשלהי השלטון העות'מני ועם ראשית הציונות. "בית עקד ספרים", בשמה הראשון, שכנה בביתו של אלעזר רוקח. רוקח וחברים מאגודת "עזרת ישראל" יזמו גם את הקמת בית החולים היהודי הראשון ביפו, ואת שכונת "נווה צדק". הם הניחו את התשתית החיונית לקהילה מאורגנת שמנתה 2500 יהודים. בשנת 1891 הצטרפו חברים נוספים מאגודות "חובבי ציון", "בני ברית" ו"בני משה" לתמיכה בספרייה, שנקראה מאז "שער-ציון".

מטרות הספרייה, כפי שהוגדרו על ידי מנהליה הראשונים, היו לכונן ספרייה שתשרת את הקהילה ביפו וגם את המתיישבים שמחוץ ליפו. היא נועדה להיות הספרייה הציבורית המרכזית בארץ ישראל ולשרת אף את הרעיון הלאומי.

מטרות נוספות היו: חינוך הדור הצעיר, סיוע לנזקקים, קידום ההשכלה והפצתה. מנהליה ביקשו לכלול בה: "...הספרות העברית בכל מלוא היקפה. כל המחשבה העברית לכל זרמיה השונים. הכל צריך שיכנס בספרייה. גם ממיטב הספרות האירופית בשפות שונות..." (מתוך דו"ח של הספרייה).

עם ידידי הספרייה והוועד המנהל שלה נמנו גם בכירי הסופרים העבריים: אד"ר, אחד העם, ביאליק, טשרניחובסקי ורבים אחרים.

לאחר היווסדה של העיר תל-אביב נדדה הספרייה ועברה מספר אכסניות. במשך כל השנים הייתה בה פעילות רצופה, ומספר הקוראים גדל בהתמדה. הספרייה העניקה שירותי השאלה ואולם קריאה. אוסף הספרים זכה למידה גבוהה של שימוש. התקיימו בה הרצאות והקראות שירה ופרוזה, שנועדו להגביר את הקשר בין הספרייה לקהילה. כבר בשנים הראשונות הייתה לאחד ממוסדות התרבות החשובים שלה. בשנת 1922 הכירה בה מועצת העיר תל-אביב כספרייה העירונית. עם התפתחותה של העיר התרחבה גם הספרייה.

לאחר קום המדינה, פרשה הספרייה רשת של ספריות-בנות ברחבי העיר. כיום יש לה 19 סניפים בשכונות, מדרום ועד צפון.

בשנת 1977 עברה למשכנה זה הודות לתרומתו הנדיבה של בנו גיטר ז"ל. הוא ביקש להנציח את זכר בתו, אריאלה גיטר ז"ל, שנפטרה ממחלה בדמי ימיה. לפיכך, נוסף שמה לזה של הספרייה: "שער-ציון בית אריאלה".

ציוני הדרך בתולדות הספרייה הם גם ציוני הדרך של העיר העברית הראשונה ושל המדינה.

"...הספרייה הציבורית היא מקור כח חיוני לחינוך, לתרבות ולמידע. היא דוגמא מוחשית לאמונתה של הדמוקרטיה בחינוך כולל, בתהליך ההולך ונמשך כל החיים ובערכם של הישגי האנושות בידע ובתרבות..."

(מנשר אונסק"ו)

חזון הספרייה

מטרותיה של הספרייה מראשיתה לא השתנו. כאז גם היום, תפקידה המכריע הוא העברת המורשת הרוחנית והנחלתה לדורות הבאים. רוחב הדעת ופועלם של מייסדי הספרייה תורמים לאופייה ולייחודה. כספרייה חלוצה ומורת דרך לספריות בארץ ובעולם, היא מצטיינת בפתיחות ובחדשנות. הספרייה משלבת בין אוספים נדירים, אקדמיים והיסטוריים לצרכי תיעוד, מחקר והוראה, לבין ספרי פרזזה ושירה, כולל רבי מכר לציבור הרחב.

נוסף על השירותים המסורתיים של עיון והשאלה מרחיבה הספרייה את שירותיה ללא הרף:

- מספקת שירותי האזנה, צפייה, גלישה, יעץ, דלית מידע מתוך מאגרים שמחוץ לספרייה, חיפוש ויעץ מקוון לקוראים בביתם.
- שוקדת על פיתוח אוספים קיימים ושימורם, אך גם מאפשרת נגישות למידע ולרעיונות חדשים בכל צורה שהם מובעים, כדי להפכם לנחלת הכלל.
- משתמשת בכל אמצעי התקשורת הקיימים וקשובה לצרכי המידע והפנאי המשתנים של הקוראים.
- שואפת להגביר את שביעות רצון הציבור משירותיה ולהדק את הזיקה אליה.
- משתפת פעולה עם אישים ומוסדות התומכים בחופש הדיבור, ההבעה והפצת המידע.
- מאפשרת גישה חופשית לכל משאביה ופתוחה לכולם.
- מעניקה שוויון הזדמנויות להשכלה ומתחשבת בקהלי יעד מגוונים.
- מגלה אחריות ומחויבות לטיפוח התרבות ומעודדת קהלים רחוקים להשתמש בשירותיה.
- מקיימת פעילות תרבותית ענפה: תערוכות, תצוגות, סדנות, הרצאות, שעות סיפור והיא מוקד משיכה לכל שוחרי הדעת והאמנות.
- רוב שירותי הספרייה ניתנים ללא תשלום.

הספרייה משמשת בית, מקום מפגש אנושי, חברתי ותרבותי בין יוצרים לקוראים, משקפת את הישגי ההגות, המדע וחי הרוח של חברה נאורה, אך גם מעצבת אותם ומשפיעה עליהם.

בעולם משתנה, עתיר מקורות ואינפורמציה, אין ערוך לחשיבותה של הספרייה. עם השימוש הגדל בטכנולוגיות מידע, והחיפוש במרחבים דיגיטליים ווירטואליים, יש צורך בתמיכה וביעץ של ספרנים ומידענים מיומנים.

אנו, צוות עובדי ספריית "שער-ציון בית אריאלה", חותרים להמשיך ולמלא את שליחותה הציבורית של הספרייה.